

קשיתו של בעל ה'קרטשמע'

ביום י"ט כסלו הסתלק רבי דובער, המגיד ממזריטש, ממשיך דרכו של הבעל שם טוב ורבו של אדמו"ר הזקן. בהתעודות י"ט כסלו תשי"ד, הנלמדת בגליון זה, הביא הרבי את מה שספר הרבי הרי"צ על המגיד:

היכן גר המגיד?

"אצל הבעל שם טוב היו כמה סוגי חסידים, גאונים וצדיקים כו', עד לאנשים פשוטים.

אחד מהם - יהודי פשוט, אכסנאי ("א קרטשמער"), שבדרך חזרתו מבקורו אצל הבעל שם טוב הצרך לעבר בעיירה שבה שמש המגיד כ"מלמד תינוקות" בעת ההיא, בקשו הבעל שם טוב שבפער ביעירה ההיא, ימסר פרישת-שלום לתלמידו, תלמידו החביב וכו' - כפי שהיה קורא לו.

כאשר האכסנאי הגיע לעירה - הנה בידי שיהפך שם טוב שולח פרישת-שלום מיחדת לתלמידו בלשון של חביבות ויקר כו', התחיל לעורר רעש בעיירה אודות "הרב הגאון ...", עם כל התארים הראויים לאחד שהפעל שם טוב פורש בשלומו, בשאלו היכן מקום מגוריו. - אף בני העירה השיבו לו שאין בעירתם אדם כזה.

אמנם, כיון שהיתה לו שליחות מהבעל שם טוב, הרי בודאי לא יעזב את העירה עד שימלא את שליחותו. התחיל אפוא לחזר בעיירה ולחפש היכן נמצא ר' בער, ולא הצליח למצאו. עד שסוף כל סוף שמע ממישהו, שבקצה העירה, באיזה בית קטן, חרבה, יושב מלמד בשם ר' בער ולומד עם ילדים קטנים. אולי הוא - הפטיר הלה - אותו ר' בער שהנך מחפש אחריו.

נו, בראותו שעד עתה לא מצא מישהו אחר, החליט לגשת לשם ולראותו. - סוף כל סוף שלחו הבעל שם טוב, ובמילא אין לשאול קשיות... אולי אכן אליו נתפנו.

כבואו לשם, מצא בית-חרבה שבו שררה עניות גדולה, עד כדי כך שהמגיד יושב - לא על כסא, כיון שלא היה בביתו ["כרסה" - על אחת כמה וכמה שלא היתה בביתו, ו"ספה" - אין על מה לדבר בכלל...], כי אם - על חתיכת עץ, וכך לומד עם הילדים.

לאחרי שמלא שליחותו במסירת פרישת-שלום מהבעל שם טוב - שאל אותו, היתכן שעם היותו איש קדוש, צדיק [כפי שמביין מזה שהבעל שם טוב שולח לו פרישת-שלום], אשר "צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקים" - חי הוא בדחקות ועניות גדולה ביותר, עד כדי כך שאין לו אפילו כסא לישיב עליו, וצריך לישיב על חתיכת עץ?!

בדרך מסתפקים בפחות...

השיב לו המגיד - תוך כדי שאלה אודות מעמדו ומצבו הוא, והאכסנאי מספר לו שזכה ברוך ה' לעשירות גדולה, והמגיד מבקשו לציר בפניו את דירתו, מספר החדרים שיש לו, ואיזה רהיטים יש לו וכו', והאכסנאי מסביר לו את יקר תפארת גדלתו... שואל אותו המגיד: היתכן שעכשו הנך לבוש בגדים פשוטים? והיכן מתאכסן אתה עכשו - בחדר פשוט, שלא כדבעי, ולא באפן מסדר? - והאכסנאי משיב: רבי, מה הנכם רוצים ("וואס ווילט איר"), הרי עכשו הנני בדרך; אצלי בבית - אלו הייתם רואים, הייתם נוכחים לדעת שהנני גביר גדול, אכל עכשו רואים אתם אותי בהיותי בדרך, באכסנאי, ובמילא, לא אכפת לי שיהיה באפן כזה, ולא אכלכל לעצמי את הראש לטול עמי רהיטים וכל שאר הדברים שיש לי בביתי.

נענה המגיד ואמר: כן הוא גם אצלי. "בבית" - הכל מתקן כדבעי, בעשר

מפּלג, "דירה" טובה ביותר, ו"רהיטים" יפים ויקרים ביותר; אבל כשנמצאים ב"אכסנאי" - בעולם הזה שאינו אלא כ"פרודור" - לא אכפת לי לישיב על חתיכת עץ, בידיעו ש"בבית" מוכן עבורי עשר מפּלג ...

הלקח:

"כשנמצאים במעמד ומצב ד"כלכתך בדרך" - דקאי על כללות הזמן שהנשמה נמצאת ב"דרך". אשר, במשך כל הזמן נמצא יהודי במעמד ומצב ד"מהלך", הינו, שאינו נשאר על עמדו, אלא מיום ליום הולך ומתעלה בעבודתו בעלוי אחר עלוי, כמשל המהלך בדרך שאינו נשאר באותה "אכסנאי", אלא "הלוך ונסוע" מ"אכסנאי" אחת לחברתה - אזי לא נוגע כל כך איזה "רהיטים" יש לו בדרך.

מה שנוגע הוא - עשית המלאכה כפי רצון בעל-הבית, הינו, מלוי השליחות שבשבילה ירדה נשמתו "מאיגרא רמה (מגג גבוה) לבירא עמיקתא (לבוך עמק)", שאז יוכל לחזר במהרה מבירא עמיקתא לאיגרא רמה, ולקבל ה"שכר מצוה מצוה" - מלשון צוהת וחברותא עם האדון, שהוא בורא העולם, והעולם הוא הדירה שלו - שזהו מה שנפטר על ידי העבודה לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, שגם העולם למטה יהיה דירה לו יתברך, דירה דיקא, דירת קבע, "טרקלין", ולא "פרודור".

כאשר נמצאים ב"כלכתך בדרך" - צריכים למלא את השליחות כפי רצון הקדוש ברוך הוא. ואם רצונו של ה' שיהיה זה באפן ד"לפום צערא אגרא (השכר הוא לפי הצער)", הינו, על ידי מלחמה וגייעה דוקא - "בהדי כבשי דרחמנא (בסודותיו של ה') למה לה (לעסק) - צריה לידע שאין זה בתור ענין חס ושלום, כי אם - כלשון חז"ל "צדקה עשה הקדוש ברוך הוא ביישראל" - מפני שרצונו לתן שכר גדול יותר ויותר, שלכן צריכה להיות העבודה באפן כזה דוקא (גם אם אין אנו מבינים את ההסברה שבדבר).

בשורה טובה ומשמחת:

לאבות ולבנים

הננו שמחים להודיע כי תנחת הלימוד השבועי

"אבות ובנים" זמן חורף תשע"ז

יוצא במבצע "חנוניה לחנוניה"

לנוחיותכם הלימוד יתקיים בארבעה מוקדים:

בית אגודת חסידים 770 חב"ד	בית הנספת 'מענדל'ט שו'ל'	בית הנספת 'נחום יצחק' בשכונת	בית הנספת כפר חב"ד ב'
---------------------------	--------------------------	------------------------------	-----------------------

בין השעות 7 ל-8 בערב

מידי שבוע - הפתחה לכל משתתף

בשורה משמחת לילדים

לרגל חנוכה יתקיים הצלה בין המשתתפים בתוכנית אבות ובנים.

המשתתפים בקביעות

בתנחת "אבות ובנים" ישתתפו ההצלה מיוחדת אל כראים איסור כפול, אור וגו', לחצרות קודשיו.

* בכפוף לתנאי ההשתתפות

תנאי השתתפות בהגדרה המיוחדת:
 (1) הגעה בזמן (עד השעה 7:15)
 (2) השתתפות קבועה - מנימוס 12 מתוך 17 פעמים

ברכה ארגון אבות ובנים כפר חב"ד

© r'n creative

כ"ה

נשמתא דאורייתא

הורים וילדים לומדים חסידות בצוה

גליון 243 | ערב שבת קדש פרשת וישלח • ט"ז כסלו תשע"ז | יוצא לאור על ידי ועד כפר חב"ד ארה"ק ת"ו

בחי הגאולה נפגש ליד השער

מתחילים מבראשית

אבא/אמא: בחי הגאולה י"ט כסלו, נזכה להתחיל מחדש את הלמוד בספר התניא במסגרת שיעורי החת"ת. אך הלמוד אינו מתחיל מפרק א כמקבל, אלא קדם לכן, וכדברי הרבי בהתעודות י"ט כסלו תשי"ד: "וכאמור, כל זה נכלל בשיעורי הלמוד דספר התניא כפי שנחלקו על ידי כבוד קדשת מורי ודמי אדמו"ר - שהורה שיתחילו ללמד לא רק מפנים התניא, משביעיין אותו תהי צדיק, ולא רק מ"הקדמת המלקט", אלא גם ה"הסכמות" - ב' ההסכמות שנדפסו על ידי רבנו הזקן, ואפילו נסח "דף השער" - גם הוא נכלל בחלקת התניא ללמוד בתחלת השנה החדשה לתורת החסידות, דרכי החסידות ומנהגי החסידות. ובאר (הרבי הרי"צ) טעם הדבר - לפי שזהו לשונו של אדמו"ר הזקן, ובמילא הרי זה נכלל בספר התניא. לרגל חי הגאולה נטעם היום מהבנת הפסוק המובא בדף השער, עליו מבסס ספר התניא.

סדר הפוך

ילד/ילדה: ב"דף השער" מבאר תכנון של הספר: "מיסד על פסוק כי קרוב אליך הדבר מאד בפיה ובכלבך לעשותו, לכאור היתב איך הוא קרוב מאד בדרך ארכה וקצרה בעזרת ה' יתברך".
 על כך שאל הרבי באותה התעודת: "הרי הפרוש ד"בפיה ובכלבך לעשותו" הוא - ש"בפיה" קאי (=הולך) על דבור, "בכלבך" קאי על מחשבה, ו"לעשותו" קאי על מעשה".
 לכאורה הסדר הוא שתחלה חושבים על משהו, אחר כך מדברים עליו ולבסוף עושים אותו. אם כך הסדר היה צריך להיות "כי קרוב אליך הדבר מאד - בכלבך, בפיה, לעשותו (מחשבה דבור ומעשה)", ומידע הפסוק מתחיל מהאמצע - מהדבור, ואז עובר לכונה ובסוף לעשייה?

לרגל חי הגאולה י"ט כסלו ראש השנה לחסידות מערכת נשמתא דאורייתא מאחלת לכל ההורים והילדים לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו

לזכות אורי שיחי ריבקין לרגל יום הולדתו י"ז כסלו
 נדפס ע"י ולזכות הוריו יוסף ואהובה שיחיו ריבקין

אָלָא כָּאן מְדַבֵּר עַל הַסֵּדֵר בְּחַיֵּי שֶׁל הַיְהוּדִי, וּבִלְשׁוֹן הַרְבִּי:

כְּשֶׁהַתִּינוּק מֵתְחִיל לְדַבֵּר...

אבא/אמא: "סדר חיי האדם הוא באפן שהתחלת הלמוד הוא 'משיתחיל (התינוק) לדבר', והסדר הוא שתחלה (אביו) מלמדו אותיות התורה, ואחר כך נקודות, ואחר כך קריאה ('עברי'). ורק לאחר זה מלמדים אותו פרוש המלות וכו' (כמבאר בפרטיות בהלכות תלמוד תורה). ונמצא, שהתחלה היא בענין הדבור - 'בפיך' - עוד קדם שתתן הדברים מוכן בשכלו ('בלבבך')."

והמשך הדברים בסדר חיי האדם - שלא ממתניים עד בר-מצוה שאז נעשה מחיב במעשה המצוות, 'לעשותו', אלא עוד לפני זה - משהגיע לחנוכה - מחנכים אותו (גם) בעניינים של הבנה ושכל, לא רק פרוש המלות, אלא גם פרוש (תכן וכונת) המצוות, וגם (למוד) תורה - ענין המחשבה ('בלבבך')."

ורק לאחר זה, כשנעשה "כן שלש עשרה שנה למצוות" - בא עקר ושלמות ענין המעשה ('לעשותו')."

אם כן, לסכום, בתחלה הילד לומד לומר את אותיות התורה והתפלה, אחר כך הוא מתחיל להבין את המשמעות שלהן ובגיל בר-מצוה הוא מתחיל לקיים את המצוות בשלמות, ולכן אומר הפסוק 'בפיך ובלבבך לעשותו'."

סדר היום

ילד/ילדה: "וכן הוא סדר העבודה בכל יום ויום - 'חדשים לבקרים רבה אמונתך', שאז מתחיל עולם חדש, חיים חדשים:

מיד כשנעור (היהודי) משנתו - עוד לפני שנוטל ידיו, ועוד לפני שמהרהר בדברי תורה - ישנו ענין הדבור, 'בפיך', בלבד: אמירת 'מודה אני לפניך'. ואחר כך ישנו ענין התפלה ולמוד התורה, שכולל גם ענין המחשבה - 'בלבבך' - פרוש המלות בתפלה, והבנה והשגה בתורה. ורק לאחר זה (לאחרי התפלה והתורה) הולך לעבודתו במעשה המצוות - 'לעשותו'."

הסדר בחיי עם ישראל

אבא/אמא: "וכן היה הסדר בחיי כללות בני ישראל בתור קומה שלמה - במעמד הר סיני, שאז פרחה נשמתם, ולאחרי זה נתנה להם נשמה חדשה: לכל לראש היה ענין הדבור ('בפיך') - ששמעו הדבור 'אנכי' וקבלוהו על עצמם, ואז לא היה עדין ענין של הבנה והשגה, ואדרבה: 'פרחה נשמתם'."

ולאחרי זה, כשהחזירה להן הקדוש ברוך הוא בטל תחיה, שהוא "טל תורה" - אזי היה אצלם הענין דהבנה והשגה בעשרת הדברות, שזהו ענין ד'בלבבך'."

ולאחרי זה, בלכתם מהר סיני... התחיל הענין ד'לעשותו'."

להביא לימות המשיח

✂ ----- ✂
גליון 243 וישלח
שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____
כיתה: _____ חתימת הורים: _____

ילד/ילדה: "וכן הוא גם בכללות משך הזמן דשית אלפי שנין דהוי עלמא (ששת אלפים שנה של קיום העולם), שנחלק לשני אלפים תהו (התקופה שלפני מתן תורה), שני אלפים תורה, ושני אלפים ימות המשיח:

ידוע ששלמות הענין דקיום המצוות יהיה בימות המשיח, כמו שכתוב "ושם נעשה לפניך כו' כמצות רצונך", מה שאין כן קיום המצוות בזמן הזה אינו אלא באפן ד'הציבי לך צינים', 'סימנים' ו'הכנות' להמצוות שיקימו 'כמצות רצונך' בימות המשיח, אשר, שלמות זו לא היתה אפלו בזמן בית שני ובית ראשון.

ונמצא, שהתחלה היא בשמיעת דבורי התורה והמצוות וקבלתם בהר סיני - 'בפיך'."

ולאחרי זה בא ענין הלמוד - בשני אלפים תורה - ללמד ולהבין - 'בלבבך' - את העניינים שקבלו בהר סיני;

ולאחרי זה באים שני אלפים ימות המשיח שבהם נעשית ההכנה לקיום המצוות - 'לעשותו' - "כדבעי ליה למיעבד (כפי הראוי)", בתכלית השלמות. שאז יהיה האדם שלם בתכלית, והבריאה כלה תהיה שלמה בתכלית (באפן נעלה יותר מכמו שהיה לפני החטא), ובמילא יהיה גם קיום המצוות (פעלת האדם השלם בענייני הבריאה כפי שהם בשלמותם) בתכלית השלמות."

הלקח:

בעת אמירת התנאי בשערי החת"ת היומי, ננסה להבין את משמעות המלים שאנו אומרים. נתן להעזר ב'שעורים בספר התנאי' וספרי עזר נוספים.

(מעובד ע"פ התועדות י"ט כסלו תשי"ד)

לשמע את הילד הקטן

ילד/ילדה: ספר הרבי בהתועדות י"ט כסלו: "פעם, כאשר אדמו"ר האמצעי ישב בחדרו ולמד, ובאותו חדר ישן תינוק בעריסה, נפל התינוק - תוף כדי שנה - מן העריסה על הרצפה, ופרץ בבכי, אבל אדמו"ר האמצעי, בהיותו שקוע בלמודו, לא שמע מאומה. ואלו רבנו הזקן, שישב ולמד בחדר אחר, הינו, ברחוק מקום יותר, ומאחורי מחיצה - שמע את בכיו של הילד, ונכנס והרים את התינוק והרגיעו והשכיבו בעריסה."

לאחר זמן, דבר רבנו הזקן עם בנו אדמו"ר האמצעי על-דבר מארע זה, באמרו כיצד צריך להיות אפן העבודה - שבדאי צריכים להיות שקועים בעמקות הלמוד, אבל,

בשעה שילד קטן בוכה, אפלו מתוך שנה, צריכים "לשמע" את קול בכיו, להפסיק הלמוד ולהרגיעו."

אבא/אמא: הרבי הסביר את הספור בעבודת ה' - מה הלקח שאנחנו צריכים ללמד ממנו?

"כאשר פוגשים 'ילד קטן' ברוחניות [כדברי כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר (הרי"צ) שבכגון-דא (במקרים כאלה) אין להתחשב בהנרשם ב'תעודת לדה' או ב'דרכון', כי אם במספר השנים של אר-חיים הראוי ליהודי, כך שיתכן שב'דרכון' נרשם שהוא בן שבועים שנה, ובפעל ממש חי כיהודי שנים אחדות בלבד, ובמילא נחשב הוא כ'ילד קטן'] - יכול לחשב לעצמו: מה לו, כגדול בישראל, ולילד קטן ששקוע בשנתו, נפל מהעריסה ונחבט ובוכה, שבשבילו יפסיק מתורתו ותפלתו?!"

וההסברה כזה - שדוקא בהנהגה כזו נראה ונכר תכונתו של נשיא בישראל, כדאיתא (כמובא) במדרש שכאשר הקדוש ברוך הוא לקח את משה רבנו לרועה על ישראל "לא בחנו אלא בצאן", והינו, שלא בחנו בהנהגתו ביחס ל'נשמות', אפלו לא נשמות בגופים, אלא "בצאן" דוקא: "יש לך רחמים לנהג צאנו של בשר ודם - 'הצלעה והנדחה' - כך חיה אתה תרעה צאני ישראל'."

ילד/ילדה: "וכך היתה דרכם של רועי ישראל בכל הדורות שלאחרי זה, ודרך זו הורו לכל אחד ואחד מישראל - בנתנם את הכוחות הדרושים לך - שגם כאשר נמצאים במעמד ומצב נעלה, ובתנועה של רוממות והבדלה כו', הרי בשעה שפוגשים ילד קטן בוכה, אפלו בשנתו, צריכים להפסיק מענייניהם ולטפל בילד הקטן להביאו לידי מנוחה."

הלקח:

אבא/אמא: "זהו אפוא ההוראה שהתחילה על ידי בעל השמחה (אדמו"ר הזקן, בעל הגאולה של י"ט כסלו), שהפסיק מענייניו... בשביל להרגיע ילד קטן."

ומזה נולדה ההוראה של כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר, שתבע ותובע וימשיך לתבוע מכל אחד ואחד... אשר ככל שתגדל מעלת עצמו כפי הנראה בעיניו, ויתכן שאכן גדלה מעלת עצמו בפעל ממש באמת - יתן בכל יום ויום (לא רק מממונו, אלא גם) מגופו ונשמתו לעזר ולסייע ל'ילד קטן' (או 'ילד גדול') ברוחניות.

וכמאמר הבעל שם טוב שנשמה יורדת מלמעלה למטה להתלבש בגוף גשמי ולחיות בו שבועים-שמונים שנה, בשביל לעשות טובה ליהודי בגשמיות או ברוחניות, אפלו פעם אחת!"

(מעובד ע"פ התועדות י"ט כסלו תשי"ד)